

תחפושת כיתתית השתתפותית

במגילת אסתר אין שום אזכור לתחפושות, ובכל זאת המנהג הנפוץ ביותר בחג הפורים הוא ההתחפשות. יש המשייכים את המנהג לסוגיית היפוך הגורל של העם היהודי והיכולת לשנות את גורלך וזהותך ליום אחד. יש אחרים שרואים במגילה שלל רגעים של התחפשות - אסתר שלא מגלה את זהותה, מרדכי שמשחק עם טובתו של אחשוורוש אך טובת העם היהודי לנגד עיניו, והמן שכביכול דואג לטובת מרדכי ואחשוורוש אך בעצם מנסה למצוא את דרכו אל המלוכה. התחפושת מצד אחד היא משחק בין שקר לאמת, משחק בגורל אך גם מזכירה לנו שלא כל מה שאנו רואים בחוץ זה מה שקורה מבפנים ויש צורך להעמיק.

[\(פלג, אוגדן פורים, עלי מועד, בית ברל-2010\).](#)

בימינו, לצד התחפושות היצירתיות והמושקעות, ישנן גם לא מעט תחפושות מיניות ומחפיות לילדות. ישנן גם פערים כלכליים הבאים לידי ביטוי ברמת ההשקעה הכספית סביב התחפושת. הפערים עלולים ליצור לחצים חברתיים ולהשפיע על עיצוב היחסים בין התלמידים/ות.

מנגד, חגיגת פורים היא הזדמנות נהדרת למורה להשפיע על היחסים החברתיים בכיתה, ולשלב ולחבר תלמידות/ים עם קשיים חברתיים. נציע לעשות זאת באמצעות תחפושת כיתתית השתתפותית.

במערך זה נגבש יחד עם הכיתה קונספט לתחפושת כיתתית ונלמד כיצד ניתן בעזרת אביזרים לתחפושת ליצור חיבורים חדשים בין התלמידים/ות. מומלץ להקדיש כשני שיעורים נפרדים למערך- שיעור לתכנון ושיעור לביצוע. אין צורך בידע אמנותי מקדים.

מהי תחפושת קבוצתית?

תחפושת עם נושא משותף: למשל: דמויות דיסני

מהי תחפושת השתתפותית?

תחפושת אחת עבור מספר משתתפים למשל: נח עם קופסא בצורת תיבה שיכולים להיכנס אליה תלמידים. ות שמחופשים. ות לחיות.

או תחפושת שדורשת השתתפות של הקהל כדי להתקיים. למשל: רב עם חופה שמחפש אנשים שמעוניינים להתחתן בחופה שלו.

למה להתחפש ביחד?

תחפושת קבוצתית מאפשרת לכל תלמיד.ה למצוא את המקום לביטוי שלו.ה בתוך הנושא המשותף ועדיין להרגיש חלק מקבוצה. זו הזדמנות להשקעה משותפת בתחפושת וליצירת חיבורים חברתיים דרך אחריות משותפת על התחפושת ההשתתפותית. הפעילות מאפשרת הזדמנות לתת את האחריות על התחפושת ההשתתפותית לתלמידים. ות שנמצאים בשוליים החברתיים או ליצור חיבורים בין ילדים. ות וליצור חברויות חדשות סביב החג או מאפשרת למורה להסתובב עם התחפושת ההשתתפותית ולחבר בין תלמידות. ים בחג.

פתיחה

נשאל את התלמידים. ות האם מישהו. י פעם לקח.ה חלק בתחפושת קבוצתית? או ראה. תה תחפושת קבוצתית? מה מיוחד בזה? למה לבחור להתחפש ביחד?

מצגת

נתבונן בטבלת הרעיונות השונים, נשאל את התלמידים. ות אילו תפקידים נוספים היה אפשר לתת כדי להצטרף לתחפושת הקבוצתית בתמונה? מה תחפושת קבוצתית מאפשרת? נציג את התמונות מן המערך בהן המורה התחפשה לאמבטיה ולאוטובוס. נשאל מה ההבדל בין התחפושת של המורה לבין התחפושות הקבוצתיות שראינו? מה הופך תחפושת להשתתפותית? (תחפושת שיוצרת חוויה ומפגש בין אנשים, תחפושת שאפשר להיכנס אליה ביחד, תחפושת שדורשת מכולם לעשות פעולה מסוימת כמו לשיר באמבטיה).

סיעור מוחות כיתתי

באיזה נושא הייתם רוצים שנתחפש ביחד כל הכיתה? (נכתוב את הנושאים בצד של הלוח).
איך נהפוך את התחפושת שלנו להשתתפותית? נחשוב ביחד על אביזרים חווייתיים לכל נושא שכתוב על הלוח.
לדוגמא- הנושא: סיפור תיבת נח. אביזר חווייתי: תיבה/ כלובים לחיות
הנושא: שלגייה. אביזר חווייתי: פטריה שהיא הבית של הגמדים

נבחר תחפושת כיתתית

נקיים בחירות דמוקרטיות לתחפושת כיתתית- כל תלמיד ותלמידה יקבלו פתק ויכתבו הנושא שבחרו, יקפלו את הפתק ויניחו בקופסא שלצד המורה.

שמש אסוציאציות

לאחר שנבחר נושא לתחפושת כיתתית, נבנה שמש אסוציאציות על הלוח עם רעיונות לאביזרים וחפצים שיש להם קשר לנושא. נתחלק לקבוצות וכל קבוצה תבחר אביזר מהלוח, האביזר יהיה כזה שיאפשר לפחות ל-3 תלמידות.ים להשתמש בו ביחד כדי שיהפוך לתחפושת השתתפותית.

נצא ליצירה

כל קבוצה תכין אביזר חוויתי שמבוסס על קרטונים.

סיכום

כל קבוצה תציג את האביזר החוויתי שלה וכיצד ניתן להשתמש בו ביחד. כעת נשאר רק להחליט על קוד לבוש כיתתי ולחשוב על חיבורים חברתיים חדשים לשימוש באביזרים. פורים שמח!

בנק רעיונות נוספים לתחפושות השתתפותיות:

נושא	פירוט	תחפושת השתתפותית (אביזרים חוויתיים)
חתונה	חתן, כלה, או חתן וחתן, כלה וכלה, מלצרים.ות, שושבינים.ות, רב.ה, אורחים.ות, דיג'יי	חופה, מגש ענק למלצרים.ות, שולחן לסועדים.ות, עוגת חתונה שאפשר לצאת ממנה
ים	דגים, אלמוגים, אנשים עם גלשנים, מצילה	צוללת, סככה של המציל, גלשן גדול ששני מצילים.ות מסתובבים.ות איתו. מיטת שיזוף, מגפון
בובספוג	בובספוג, פטריקה, פלנקטון, סקווידויד, מר קראב, סנדי, שלדון, גארי וכו'..	צוללת, המכונית של גברת פאפ, מסעדת הסרטן הפריך, בית בצורת אננס

אינדיאנים	א.ב.אם השבט, המכשף.ה, ציידים.ות וכו'..	טוטמים גדולים, מדורת שבט, אוהל טיפי
פיטר פן	קפטן הוק, שודדים.ות ים, ילדים.ות אבודים.ות, טינקרבל ופיות נוספות.	הספינה של קפטן הוק, תנין ושעון,
דרדסים	דרדרסים.ות עם תפקידים שונים, גרגמל וחתול	בתים בצורה פטרייה, עצים, הבית של גרגמל.
אליס בארץ הפלאות	המפטי דמפטי, כובען משוגע, אליס, חתול, ארנב ממהר, מלכת הלבבות, כל הקלפים מכל הסוגים.	שולחן ארוך למסיבת התה, שעון גדול, ארמון למלכה ולקלפים.
שלגייה	המורה יכולה להיות שלגייה וכל התלמידים.ות גמדים עם תפקידים שונים וחיות נוספות, מכשפה עם כדור בדולח	בתי פטרייה, עצים, בית המכשפה, איילים שהגמדים נוסעים עליהם.
צבי הנינג'ה	צבים, שרדר, ספלינטר ועוד..	פיצה ענקית, שריון גדול
סימפסונים	משפחת סימפסון ודמויות נוספות עם תפקידים מהחיים (מוכר גלידה, בנקאי וכו'..)	אפשר ליצור עולם סימפסוני עם המון חפצים כמו מכונית, ספות, מכונית גלידה וכו'..